

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Долинянської гімназії

В.П. Валентина ПЕЛЕХАТА

31.08.2022

Положення
про організацію інклюзивного
навчання в Долинянській гімназії

1. Загальні положення

1. Положення про організацію інклюзивного навчання в Долинянській гімназії визначає організаційні засади інклюзивного навчання в гімназії з метою реалізації права здобувачів з особливими освітніми потребами на здобуття якісної базової середньої освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб.
2. Положення розроблено відповідно до законів України « Про освіту», « Про повну загальну середню освіту», наказу МОН України « Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання» від 01. 10.2010 № 912, наказу МОН України «Про затвердження Положення про спеціальні класи для навчання дітей з ООП в загальноосвітніх навчальних закладах » від 09.12.2010 р. №1224, постанови КМУ «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання в загальних освітніх навчальних закладах від 15.00.2021 р. № 957, Постанови КМУ № 588 від 09.08. 2017 р. «Про внесення змін до порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» та інших нормативних документів.
3. Інклюзивне навчання – це система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.
4. Гімназія надає освітні послуги здобувачам базової середньої освіти на рівній основі незалежно від віку громадянства, місця проживання, статі, кольору шкіри, соціального й майнового стану, національності, мови, походження, стану здоров'я, ставлення до релігії, інших обставин із застосуванням особистісно-орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності всіх здобувачів освіти, рекомендацій індивідуальної програми, реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та /або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центрам.

2. Організація інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами

1. Відповідно до пункту 1 ст.20 закону України « Про освіту» гімназія за потреби утворює та/ або спеціальні групи та класи для навчання осіб з особливими освітніми потребами.
2. Організація інклюзивного навчання гімназії здійснюється у порядку затвердженням КМУ.
3. Підставою для організації інклюзивної форми навчання є:
  - заява батьків або осіб, які їх замінюють;

- комплексна оцінка інклюзивно-ресурсного центру, яка здійснюється у присутності батьків або осіб, які їх замінюють (згідно до Положення про ІРЦ, затвердженого Постановою КМ України від 12.07. 2017);
  - погодження місцевого органу управління освітою;
  - наказ директора закладу освіти про організацію інклюзивного навчання.
4. Необхідною умовою якісного інклюзивного навчання є: визначення особливих освітніх потреб дитини, підвищення кваліфікації педагогічних працівників, створення інклюзивного освітнього середовища, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, здійснення психолого-педагогічного супроводу дитини упродовж усього періоду навчання.
  5. Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється за типовими освітніми планами, програмами, підручниками та посібниками, рекомендованими Міністерством для закладів загальної середньої освіти, у тому числі спеціальними підручниками (рекомендована програма вказана у висновку ІРЦ, її можна знайти на сайті Міністерства освіти і науки України в розділі « Освіта для осіб з особливими потребами»)
  6. Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до робочого освітнього плану закладу загальної середньої освіти, складеного на основі типових освітніх планів закладів загальної середньої освіти, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.
  7. На основі зазначеного робочого освітнього плану розробляють індивідуальний план, який є складовою індивідуальної програми розвитку, для дітей з ООП з урахуванням висновку інклюзивно-ресурсного центру. Складаючи індивідуальний план і програми, допускається адаптація змісту відповідно до пізнавальних можливостей таких учнів.
  8. Для учнів з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах закладів загальної середньої освіти, на підставі письмового звернення їхніх батьків утворюються інклюзивні групи продовженого дня.
  9. Потреба учня з особливими освітніми потребами в індивідуальній програмі розвитку, індивідуальному навчальному плані визначається згідно з висновком інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини з урахуванням Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків.
  10. Відповідно до індивідуальних особливостей освітньої діяльності для кожного учня з особливими освітніми потребами, який навчається в інклюзивному класі, у порядку, визначеному законодавством, складаються індивідуальна програма розвитку та індивідуальний навчальний план (за потреби).
  11. Індивідуальна програма розвитку визначає перелік необхідних дитині психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг, що надаються індивідуально та/ або в груповій формі.

12. Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу для учня з особливими освітніми потребами забезпечує асистент вчителя.
13. В освітньому процесі соціальні потреби учнів з особливими освітніми потребами забезпечуються асистентом учня- соціальним робітником, одним із батьків учня або уповноваженою ними особою.

Асистент учня допускається до участі в освітньому процесі приймає керівник закладу освіти на основі укладення відповідного договору між закладом освіти та асистентом учня за згодою батьків.

14. Для організації процесу навчання учнів з особливими освітніми потребами у закладі, що забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти, облаштовуються ресурсні кімнати та медіа теки за рахунок коштів державного та/ або місцевих бюджетів, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.
15. Оскарження рішень, пов'язаних з реалізацією індивідуальної освітньої траєкторії в закладі освіти, індивідуального навчального плану та індивідуальної програми розвитку, здійснюється шляхом подання відповідної скарги до керівника, засновника закладу освіти чи уповноваженого ним органу відповідно до вимог Закону України « Про звернення громадян » та/ або в інший спосіб, визначений законодавством.
- 16.

3. Корекційна складова інклюзивного навчання

1. В індивідуальній програмі розвитку зазначають кількість годин та напрями проведення корекційно-розвиткових занять, визначені ІРЦ з урахуванням особливостей психофізичного розвитку учня і типових навчальних планів спеціальних закладів освіти, зокрема:

- 3-5 годин для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату, затримкою психічного розвитку, зниженим зором чи слухом, легкими інтелектуальними порушеннями;

- 5-8 годин – для дітей сліпих, глухих, із тяжкими порушеннями мовлення, розладами спектра аутизму, іншими складними порушеннями розвитку (порушеннями слуху, зору, опорно-рухового апарату в поєднанні з розумовими порушеннями чи затримкою психічного розвитку тощо).

2. Години визначені для проведення корекційно-розвиткових занять, не враховують під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження учнів з ООП. Корекційно-розвиткові заняття проводять з урахуванням особливостей навчально-пізнавальної діяльності учня.

3. Корекційно-розвиткову роботу проводять як корекційно-розвиткові заняття за напрямками відповідно до індивідуальних особливостей здобувача. Тривалість занять групового колекційного розвитку– 35-40 хв., індивідуального– 20-25 хв.

4. Корекційно-розвиткові заняття проводять: учитель-дефектолог (корекційні педагоги), практичний психолог, реабілітолог.

5. Якщо дитина навчається в інклюзивному класі у закладі загальної середньої освіти, вона може отримувати корекційну допомогу: за місцем навчання (за наявності спеціалістів) ; у логопедичному пункті; у навчально-реабілітаційному центрі, в інклюзивно-ресурсному центрі.

6. Реабілітаційні послуги відповідно до індивідуальної програми реабілітації дитини-інваліди (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2007 р. № 757) – реабілітаційних закладів інших відомств (Наказ МОН України від 16.08.2012 № 920 « Положення про навчальний реабілітаційний центр»).

4. Оплата праці педагогічним працівникам в інклюзивних класах

1. Відповідно до Постанови КМУ від 25.08.2004 р. № 1096 «Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності» (із змінами, внесеними Постановою КМУ від 14.02.2018 року № 72), листа МОН від 14.03. 2019 року № 1/11- 2635 « Щодо встановлення доплати педагогічним працівникам за роботу в інклюзивних класах» педагогічним працівникам і помічникам вихователів в інклюзивних класах (групах) усіх закладів освіти передбачено встановлення доплати в граничному розмірі 20 % посадового окладу (ставки заробітної плати)».

2. Зазначена доплата встановлюється педагогічним працівникам тільки за години роботи в інклюзивних класах. Конкретний розмір доплати встановлює керівник закладу урахувавши кількість осіб з особливими освітніми потребами у класі, складність порушення розвитку дітей, рівень відповідальності та обсяг роботи кожного працівника, який працює з такими дітьми в інклюзивному класі.

3. Відповідно до Типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 06.12. 2010 року № 1205 (із змінами, внесеними наказом МОН від 01.02.2018 року № 90) у гімназії, у разі запровадження інклюзивного навчання вводиться посада асистента вчителя для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами з розрахунку 1 ставка на клас, у якому навчаються такі діти (у залежності від рівня потреби).

4. Оскільки посада асистента вчителя вводиться в гімназії саме для роботи в інклюзивних класах, то таким працівникам доплата за роботу в інклюзивному класі встановлюється на все навантаження за цією посадою.

5. Оплата праці асистента вчителя, як і інших педагогічних працівників, здійснюється відповідно до Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом МОН України від 15.04. 1993 р. № 102 . Педагогічне навантаження асистента вчителя інклюзивних класів на тарифну ставку становить 25 годин на тиждень.

6. В умовах інклюзивного навчання у гімназії посада асистента вчителя, крім забезпечення безпосереднього педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на уроці, передбачає надання допомоги вчителю організації та здійсненні освітнього процесу в класі. Отже, у випадку, якщо в інклюзивному класі по хворобі чи з інших причин відсутні здобувачі з особливими, асистент вчителя знаходиться у класі , допомагає вчителю у

проведенні заняття. Що сприяє якості проведення уроку або виконує іншу педагогічну роботу, передбачену його посадовими обов'язками. Відсутність в окремі дні (місяці) на заняттях осіб з особливими освітніми потребами не впливає на оплату праці асистента вчителя, а також на розмір виплати доплати за роботу в інклюзивному класі.

5. Прикінцеві положення

1. Дане положення схвалене рішенням педради вводиться в дію наказом директора гімназії.

Додаток
До Положення « Про організацію інклюзивного навчання»
(пункт 3 розділ 2)

Директору
Долинянської гімназії

_____

Мамаи _____

Домашня адреса, телефон

_____
_____

Заява

Прошу організувати для моєї доньки, сина _____ (П.І.Б.)
_____ року народження навчання за інклюзивною формою навчання з
01.09.2022 н.р. відповідно до комплексної оцінки інклюзивно-ресурсного цент
ру.

До заяви додаю :

1. Копія висновку ІРЦ
2. Копія свідоцтва про народження
3. Медична картка.

_____
(дата)

_____
(підпис)

Директор Долинянської гімназії
_____ Валентина ПЕЛЕХАТА
_____

СХВАЛЕНО

Протокол засідання

педагогічної ради

31.08.2022 №1

З положенням ознайомлені:

_____Тетяна ПОПОВИЧ

_____Роксолана ПЕЛЕХАТА

_____Анна БОДАК

_____Наталія ГУЛЕЙ

_____Інна ШОВКОПЛЯС

_____Вікторія ДЯЧУК

_____Галина ДУМАНСЬКА

_____Діана ШУМОВИЧ

_____Віталіна ПОДРЯ

_____